DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 22 december 2010 *

I mål C-208/09,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Verwaltungsgerichtshof (Österrike) genom beslut av den 18 maj 2009, som inkom till domstolen den 10 juni 2009, i målet

Ilonka Sayn-Wittgenstein

mot

Landeshauptmann von Wien,

meddelar

* Rättegångsspråk: tyska.

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.N. Cunha Rodrigues samt domarna A. Rosas (referent), U. Lõhmus, A. Ó Caoimh och P. Lindh,

generaladvokat: E. Sharpston,
justitiesekreterare: handläggaren K. Malacek,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 17 juni 2010,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Ilonka Sayn-Wittgenstein, genom J. Rieck, Rechtsanwalt,

— Österrikes regering, genom C. Pesendorfer och E. Handl-Petz, båda i egenskap av ombud,

— Tjeckiens regering, genom D. Hadroušek, i egenskap av ombud,

— Tysklands regering, genom M. Lumma och J. Möller samt J. Kemper, samtliga i egenskap av ombud,

— Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av M. Russo, avvocato dello Stato,

— Litauens regering, genom R. Mackevičienė och V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, båda i egenskap av ombud,

— Slovakiens regering, genom B. Ricziová, i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom D. Maidani och S. Grünheid, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 14 oktober 2010 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 21 FEUF.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Ilonka Sayn-Wittgenstein, en österrikisk medborgare bosatt i Tyskland, och Landeshauptmann von Wien (regeringschef i delstaten Wien). Målet rör den sistnämndes beslut att rätta inskrivningen i folkbokföringsregistret av efternamnet ”Fürstin von Sayn-Wittgenstein, som förvärvats i Tyskland till

följd av att Ilonka Sayn-Wittgenstein adopterats av en tysk medborgare. Genom rättelsebeslutet ersattes det registrerade efternamnet med ”Sayn-Wittgenstein.

Tillämpliga bestämmelser

Österrikisk rätt

Lagen om avskaffande av adelskapet samt tillämpningsföreskrifterna till denna

3 Lagen av den 3 april 1919 om upphävande av adelskapet, världsliga riddarordnar och vissa titlar och värdigheter (Gesetz vom 3. April 1919 über die Aufhebung des Adels, der weltlichen Ritter- und Damenorden und gewisser Titel und Würden, StGBl. 211/1919), i den lydelse som är tillämplig i målet vid den nationella domstolen (StGBl. 1/1920, nedan kallad lagen om upphävande av adelskapet), har enligt artikel 149.1 i Republiken Österrikes grundlag (Bundes-Verfassungsgesetz) rang av grundlag.

4 I 1 § i den förstnämnda lagen föreskrivs följande:

”Adelskapet, dess yttre privilegier samt titlar och värdigheter som endast har förlänats som utmärkelse och som inte har samband med en officiell ställning, ett yrke eller en vetenskaplig eller konstnärlig kvalifikation samt därmed förbundna privilegier upphävs för österrikiska medborgare.”

5 I 4 § lagen om upphävande av adelskapet föreskrivs följande:

”Beslut om vilka titlar och värdigheter som ska anses vara upphävda enligt 1 § fattas av statssekreteraren för inrikes frågor och undervisning (Staatssekretär für Inneres und Unterricht).”

6 Tillämpningsföreskrifterna av den 18 april 1919 om upphävande av adelskapet och vissa andra titlar och värdigheter antogs av statssekreteraren för inrikes frågor och undervisning tillsammans med statssekreteraren för justitiefrågor, i samförstånd med andra berörda statssekreterare (Vollzugsanweisung des Staatsamtes für Inneres und Unterricht und des Staatsamtes für Justiz, im Einvernehmen mit den beteiligten Staatsämtern vom 18. April 1919, über die Aufhebung des Adels und gewisser Titel und Würden, StGBl. 237/1919). I 1 § i tillämpningsföreskrifterna föreskrivs följande:

”Upphävandet av adelskapet, dess yttre privilegier samt titlar och värdigheter som endast har förlänats som utmärkelse och som inte har samband med en officiell ställning, ett yrke eller en vetenskaplig eller konstnärlig kvalifikation samt därmed förbundna privilegier gäller för samtliga österrikiska medborgare, oberoende av huruvida det är fråga om i landet förvärvade privilegier eller om utländska sådana.”

7 I 2 § i tillämpningsföreskrifterna anges följande:

”Genom 1 § i [lagen om upphävande av adelskapet] upphävs följande:

1. Rätten att använda adelsmarkören ’von’,

[…]

4. Rätten att använda adliga ståndsbeteckningar, som till exempel riddare, friherre, greve och furste samt titeln hertig, liksom andra relevanta inhemska och utländska ståndsbeteckningar […]

[…]”

8 I 5 § i de nämnda tillämpningsföreskrifterna föreskrivs olika påföljder för överträdelse av detta förbud.

Internationell privaträtt

9 I 9 § punkt 1 första meningen i den federala lagen av den 15 juni 1978 om den internationella privaträtten (Bundesgesetz vom 15. Juni 1978 über das internationale Privatrecht, BGBl. 304/1978), i den lydelse som är tillämplig i målet vid den nationella domstolen (BGBl. I, 58/2004), föreskrivs att en fysisk persons personalstatut är lagstiftningen i den stat i vilken personen i fråga är medborgare.

10 Enligt 13 § punkt 1 i denna lag ska en persons namn bedömas enligt den personens personalstatut oavsett på vilket sätt detta namn har förvärvats.

11 Enligt 26 § i denna lag ska förutsättningarna för att adoptera ett barn bedömas efter varje adoptants och barns respektive personalstatut. Adoptionens verkningar ska däremot, när det endast finns en adoptant, bedömas enligt adoptantens personalstatut. Enligt Republiken Österrike och de källor som den har hänvisat till är det endast de familjerättsliga verkningarna som regleras av personalstatutet och inte adoptivbarnets namn, på vilket 13 § punkt 1 i den nämnda lagen om internationell privaträtt är tillämplig.

De civilrättsliga bestämmelserna

12 I 183 § punkt 1 i den österrikiska civillagen (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch), i den lydelse som är tillämplig i målet vid den nationella domstolen (BGBl. 25/1995), föreskrivs följande:

”Om adoptivbarnet adopteras av en enda person och de familjerättsliga banden till den andra föräldern upphör, erhåller adoptivbarnet adoptantens efternamn. …”

Folkbokföringslagen

13 Enligt 15 § punkt 1 i folkbokföringslagen (Personenstandsgesetz, BGBl. 60/1983) ska en registrering rättas om den var felaktig vid den tidpunkt den gjordes.

Tysk rätt

Bestämmelserna om avskaffande av adelskap

14 Genom 109 § i Tyska rikets författning (Verfassung des Deutschen Reichs), antagen den 11 augusti 1919 i Weimar, avskaffades bland annat samtliga privilegier kopplade till födsel eller stånd, samt förklarades att samtliga adelstitlar hädanefter endast var att anse som en del av efternamnet och inte längre kunde överföras till andra personer.

15 Enligt artikel 123.1 i grundlagen (Grundgesetz) är denna bestämmelse fortfarande i kraft och har verkan som en vanlig federal lag (domar av Bundesverwaltungsgericht av den 11 mars 1966 och av den 11 december 1996).

Internationell privaträtt

16 I 10 § punkt 1 lagen om införande av civillagen (Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch, nedan kallad EGBGB) föreskrivs följande:

”En persons namn regleras av lagstiftningen i den stat i vilken personen är medborgare.”

17 I 22 § punkterna 1 och 2 EGBGB föreskrivs att adoptionen, och dess verkningar avseende de familjerättsliga banden mellan de berörda personerna, regleras av lagstiftningen i den stat i vilken adoptanten är medborgare.

18 I beslutet om hänskjutande anges, vilket har bekräftats av den tyska regeringen, att adoptionens verkningar i namnhänseende emellertid ska bedömas enligt lagstiftningen i den stat i vilken adoptivbarnet är medborgare, i enlighet med 10 § punkt 1 EGBGB. Enligt den tyska internationella privaträtten utgör en persons nationalitet det anknytningskriterium som ska tillämpas för att bestämma vilket lands lagstiftning som är tillämplig i frågor rörande efternamnet.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

19 Klaganden i det nationella målet är född i Wien år 1944 och är österrikisk medborgare.

20 Kreisgericht Worbis (Tyskland) förklarade i beslut meddelat den 14 oktober 1991 i enlighet med 1767 och 1752 §§ i den tyska civillagen (Bürgerliches Gesetzbuch) att klaganden hade adopterats av en tysk medborgare, Lothar Fürst von Sayn-Wittgenstein. Det är ostridigt att adoptionen inte hade några verkningar vad gäller klagandens medborgarskap.

21 Klaganden i det nationella målet bodde vid tiden för adoptionen i Tyskland och bor alltjämt i detta land. Den hänskjutande domstolen har inte uppgett av vilket skäl som klaganden är bosatt i Tyskland. Vid förhandlingen har emellertid klagandens ombud uppgett att hon är yrkesverksam i framför allt Tyskland men även utanför detta land. Hennes yrkesverksamhet består i förmedling vid försäljning av exklusiva fastigheter. Hon bedriver sin verksamhet under namnet Ilonka Fürstin von Sayn-Wittgenstein, särskilt i samband med försäljning av slott och herrgårdar.

22 Kreisgericht Worbis preciserade i ett kompletterande beslut av den 24 januari 1992 att klaganden genom adoptionen hade förvärvat sin adoptivfars efternamn som födelsenamn, med formen ”Fürstin von Sayn-Wittgenstein”.

23 De österrikiska myndigheterna registrerade detta efternamn i det österrikiska folkbokföringsregistret.

24 Av svaren på de frågor som domstolen ställt inför och vid förhandlingen i målet framgår att klaganden erhållit ett tyskt körkort med namnet Ilonka Fürstin von Sayn-Wittgenstein och att hon under detta namn bildat ett bolag i Tyskland. Hennes österrikiska körkort har vidare förnyats vid åtminstone ett tillfälle, år 2001, och två intyg om medborgarskap har utfärdats av Österrikes konsulat i Tyskland; samtliga handlingar innehållande namnet Ilonka Fürstin von Sayn-Wittgenstein.

25 Den 27 november 2003 meddelade Verfassungsgerichtshof (författningsdomstolen) en dom i ett mål angående en person som befann sig i en situation som liknade klagandens. Efter att ha sammanfattat rättsläget i Österrike konstaterade domstolen att lagen om avskaffande av adelskapet hade rang av grundlag och att den var ett uttryck för likhetsprincipen på detta område samt att den utgjorde hinder för en österrikisk medborgare att förvärva ett efternamn som innehöll en tidigare adelstitel genom att bli adopterad av en tysk medborgare vars efternamn lagligen innehåller denna adelstitel. Enligt lagen om avskaffande av adelskapet får nämligen österrikiska medborgare inte bära adelstitlar, inklusive sådana som är av utländskt ursprung. I denna dom bekräftades vidare tidigare rättspraxis som innebar att det inte var möjligt enligt österrikisk rätt, till skillnad från tysk rätt, att bilda efternamn enligt olika regler för män och för kvinnor.

26 Landeshauptmann von Wien fann med anledning av denna dom att klagandens födelsebevis, i dess efter adoptionen ändrade lydelse, var felaktigt. Genom skrivelse av den 5 april 2007 informerade Landeshauptmann klaganden om att han, med hänvisning till nämnda dom, avsåg att rätta efternamnet i folkbokföringsregistret till Sayn-Wittgenstein.

27 Klaganden åberopade bland annat rätten, som påstods ha sin grund i unionsrätten, att resa i medlemsstaterna utan att behöva byta namn. Trots klagandens invändningar

beslutade Landeshauptmann von Wien den 24 augusti 2007 att registreringen i folkbokföringen av klagandens efternamn skulle rättas till ”Sayn-Wittgenstein”.

28 Sedan klagandens administrativa överklagande avslagits, överklagade hon avslagsbeslutet till Verwaltungsgerichtshof med yrkande om upphävande av detta.

29 Klaganden åberopar vid den sistnämnda domstolen särskilt rätten till fri rörlighet för personer och friheten att tillhandahålla tjänster, vilka stadgas i fördraget.

30 Enligt klaganden utgör det ett hinder för den fria rörligheten för personer att verkningarna av adoptionen inte erkänns i den lagstiftning som är tillämplig på hennes namn, eftersom detta innebär att hon har olika efternamn i olika medlemsstater. Hon anser, vad gäller grunderna för rättsordningen (ordre public), att medlemsstaterna gentemot varandra har åtagit sig att endast åberopa dessa i de mest tvingande och uppenbara fall och att i övrigt fästa tilltro så långt möjligt till de andra medlemsstaternas beslut och att erkänna dessa beslut. För att grunderna för rättsordningen ska kunna åberopas krävs vidare en stark anknytning till staten, vilket inte är uppfyllt enbart genom medborgarskapet.

31 Klaganden har dessutom anfört att en ändring av hennes efternamn, Fürstin von Sayn-Wittgenstein, som hon har burit kontinuerligt under 15 år, utgör en kränkning av hennes rätt till skydd för familjelivet, vilken stadgas i artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950. Det finns visserligen en lag, i förevarande fall den österrikiska lagen om civilstånd, som tillåter att denna rätt kränks, men eftersom

det är fråga om en välförvärvad rättighet som erhållits i god tro kan den inte begränsas annat än om det är nödvändigt och av särskilda skäl.

32 Landeshauptmann von Wien har vid Verwaltungsgerichtshof yrkat att överklagandet ska avslås. Han har särskilt hävdat att det i föreliggande fall inte finns någon omständighet som tyder på att det skett ett åsidosättande av rätten till fri rörlighet, som föreskrivs i artikel 21 FEUF, eller att namnändringen orsakar klaganden allvarliga olägenheter av det slag som avses i domen av den 14 oktober 2008 i mål C-353/06, Grunkin och Paul (REG 2008, s. I-7639). Det är nämligen inte så att hon tvingas att använda sig av olika namn, utan det handlar om att adelsmärket ”Fürstin von” tas bort från efternamnet Sayn-Wittgenstein, vilket inte ändras. Även om rättelsen av folkbokföringsregistret skulle ge upphov till olägenheter på det yrkesmässiga eller personliga planet för klaganden, kan dessa olägenheter inte tillmätas en sådan vikt att det motiverar ett bortseende från lagen om avskaffande av adelskapet. Denna lag har rang av grundlag och kom till i samband med skapandet av Republiken Österrike samt innebär ett genomförande av likhetsprincipen på detta område. Att inte tillämpa denna lag skulle utgöra ett åsidosättande av grundläggande värderingar som ligger till grund för den österrikiska rättsordningen.

33 Landeshauptmann von Wien har slutligen gjort gällande att enligt de tyska lagvalsreglerna är det lagstiftningen i den stat i vilken en person är medborgare som ska tillämpas på dennes namn. Om Kreisgericht Worbis hade tillämpat lagen korrekt, skulle den ha dragit slutsatsen att beslutet om klagandens namn borde ha fattats med tillämpning av österrikisk rätt. Eftersom namnformen Fürstin von Sayn-Wittgenstein inte är tillåten enligt österrikisk rätt, skulle klagandens användning av denna form anses vara otillåten även enligt tysk rätt.

34 Verwaltungsgerichtshof anser att klaganden, en österrikisk medborgare som är bosatt i Tyskland, i princip har rätt att åberopa artikel 21 FEUF. Verwaltungsgerichtshof har konstaterat att EU-domstolen, i domen i det ovannämnda målet Grunkin och Paul, inte hade tillfälle att pröva frågor avseende grunderna för rättsordningen, när den slog fast att ett hinder för den fria rörligheten för personer är motiverat endast om det grundas på objektiva överväganden och står i rimlig proportion till det eftersträvade

legitima syftet. Verwaltungsgerichtshof undrar därför huruvida, i förevarande fall, ett eventuellt hinder för den fria rörligheten för personer, som skulle kunna uppstå till följd av att klagandens efternamn ändras, likväl skulle kunna vara motiverat, med hänsyn till förbudet, som har rang av grundlagsbestämmelse, mot att bära adelstitlar, i den mån som denna bestämmelse förbjuder österrikiska medborgare att bära sådana titlar, även när dessa har sin grund i tysk rätt.

35 Verwaltungsgerichtshof har mot denna bakgrund beslutat att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till EU-domstolen:

”Utgör artikel [21 FEUF] hinder mot en bestämmelse enligt vilken de behöriga myndigheterna i en medlemsstat inte erkänner ett (vuxet) adoptivbarns efternamn, som har fastställts i en annan medlemsstat, i den del namnet innehåller en enligt lagen (och grundlagen) i den förstnämnda medlemsstaten otillåten adelstitel?”

Prövning av frågan

36 Den hänskjutande domstolen har ställt frågan för att få klarhet i huruvida artikel 21 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för att myndigheterna i en medlemsstat, under sådana omständigheter som dem i förevarande fall, vägrar att erkänna efternamnet, i dess helhet, på en person som är medborgare i denna stat, såsom detta namn har fastställts i en annan medlemsstat, i vilken nämnda person är bosatt, i samband

med att personen i fråga i vuxen ålder adopterades av en medborgare i denna andra medlemsstat, när efternamnet innehåller en adelstitel som inte är tillåten i den första medlemsstaten enligt dess konstitutionella rätt.

Inledande överväganden avseende de tillämpliga unionsbestämmelserna

37 Det kan inledningsvis konstateras att klagandens situation omfattas av unionsrättens materiella tillämpningsområde.

38 Även om bestämmelserna om en persons efternamn och rätten att bära adelstitlar, enligt nuvarande rättsläge i unionen, omfattas av medlemsstaternas befogenhet, är medlemsstaterna likväl skyldiga att utöva denna befogenhet med iakttagande av unionsrätten (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Grunkin och Paul, punkt 16).

39 Det står klart att klaganden är medborgare i en medlemsstat och att hon i sin egenskap av unionsmedborgare har utövat sin rätt till fri rörlighet och rätt att uppehålla sig i en annan medlemsstat. Hon kan därmed åberopa de friheter som tillkommer alla unionsmedborgare enligt artikel 21 FEUF.

40 Det har dessutom uppgetts vid förhandlingen att klaganden utövar en yrkesverksamhet i Tyskland, bestående i tillhandahållande av tjänster till mottagare i en eller flera andra medlemsstater. Hon kan därmed i princip åberopa de friheter som stadgas i artikel 56 FEUF.

41 Det står klart att den hänskjutande domstolen i förevarande fall vill att EU-domstolen tolkar artikel 21 FEUF med avseende på domen i det ovannämnda målet Grunkin och Paul samt en medlemsstats beslut att inte erkänna ett efternamn som förvärvats i en annan medlemsstat, oberoende av huruvida den berörda personen har bedrivit ekonomisk verksamhet eller inte. Det bör i detta sammanhang påpekas att den hänskjutande domstolen inte anser det nödvändigt att ange i vilken egenskap som klaganden uppehåller sig i Tyskland. Den har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida konstitutionella skäl kan medföra att en medlemsstat har rätt att inte erkänna ett namn, i dess helhet, som en av dess medborgare har förvärvat i en annan medlemsstat. Den har däremot inte frågat huruvida den omständigheten att ett namn som lagligen förvärvats i en medlemsstat inte erkänns i en annan medlemsstat utgör ett hinder för friheten att tillhandahålla tjänster, vilken stadgas i artikel 56 FEUF.

42 Beslutet av myndigheterna i en medlemsstat att inte erkänna ett efternamn, i dess helhet, på en medborgare i denna stat, vilket erhållits genom adoption i en annan medlemsstat, i vilken den berörda personen är bosatt, ska således prövas mot bakgrund av artikel 21 FEUF.

Huruvida det föreligger en begränsning av unionsmedborgarnas rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i medlemsstaterna

Yttranden som inkommit till domstolen

43 Klaganden har gjort gällande att den omständigheten att adelsmarkörer i hennes namn, vilket hon lagligen förvärvat i Tyskland genom ett domstolsavgörande som inte kan överklagas och som därmed är rättsligt bindande i den tyska rättsordningen, inte erkänns får till följd att hennes namn kommer att skrivas annorlunda i de

identitetshandlingar som utfärdas för henne i Österrike, jämfört med det namn som hon är skyldig att bära i Tyskland. Av domen i det ovannämnda målet Grunkin och Paul framgår emellertid att en medlemsstats vägran att erkänna ett namn som förvärvats i en annan medlemsstat och den därmed följande skyldigheten att bära två olika namn i dessa båda medlemsstater strider mot den rätt som tillkommer varje unionsmedborgare att fritt röra sig i medlemsstaterna med stöd av artikel 21.1 FEUF.

44 De regeringar som har yttrat sig i målet anser däremot att det inte föreligger något hinder för klagandens rätt att ritt röra sig i medlemsstaterna.

45 Enligt den österrikiska och den tyska regeringen skiljer sig den situation som gett upphov till tvisten vid den nationella domstolen från den situationen att en person, som utövat sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i en annan medlemsstat, är skyldig att i den stat i vilken hon är medborgare bära ett annat namn än det som hon erhållit och registrerat i den medlemsstat i vilken hon är född och bosatt. Den sistnämnda situationen har ansetts innebära ett hinder för den fria rörligheten i domen in det ovannämnda målet Grunkin och Paul. Eftersom klaganden är österrikisk medborgare och född i Österrike, kan hon styrka sin identitet endast genom de handlingar som de österrikiska myndigheterna utfärdar. Det finns ingen registrering avseende klaganden i det tyska folkbokföringsregistret, varför det inte kan finnas någon skillnad mellan de former i vilka hennes efternamn har registrerats i dessa register i Tyskland och Österrike.

46 Dessutom kan den omständigheten, att en adelstitel i en medlemsstat inte kan vara en del av ett efternamn enligt nationell namnrätt, inte medföra någon olägenhet för en medborgare i en medlemsstat vad gäller rätten till fri rörlighet. Ingen av de olägenheter som nämnts i domen i det ovannämnda målet Grunkin och Paul kan komma i fråga i förevarande fall. I synnerhet kan rättelsen av namnet i det österrikiska

folkbokföringsregistret inte ge upphov till någon konkret risk för tveksamhet beträffande klagandens identitet.

47 Även om adelstiteln ”Fürst” och adelsmärket ”von” tas bort från namnet med tillämpning av österrikisk rätt, kvarstår de väsentliga särskiljande beståndsdelarna i efternamnet, enligt den österrikiska regeringen. Den österrikiska regeringen är nämligen av den uppfattningen att om klaganden i Tyskland använder namnet ”Fürstin von Sayn-Wittgenstein” i det dagliga livet och om hon uppvisar en identitetshandling med namnet fru Sayn-Wittgenstein, kommer de tyska myndigheterna alltid att med säkerhet kunna identifiera henne och känna igen henne, särskilt då det inte finns någon språkbarriär mellan Tyskland och Österrike.

48 Den tjeckiska regeringen anser att den omständigheten att en del av ett namn som tillåts i en medlemsstat inte erkänns i en annan medlemsstat, med tillämpning av en sådan lagstiftning som den som är aktuell i det nationella målet, inte utgör ett åsidosättande av artikel 21 FEUF. Titlars funktion skiljer sig nämligen väsentligt från den funktion som efternamn har. Medan namn har till syfte att identifiera sin bärare, har en titel till syfte att ge en person en viss social status. Varje medlemsstat har emellertid exklusiv befogenhet att besluta huruvida den vill ge vissa personer en viss social status.

49 Den italienska regeringen anser att det i förevarande mål inte förefaller vara fråga om någon sådan olägenhet som nämnts i domen i det ovannämnda målet Grunkin och Paul och som skulle kunna uppstå till följd av att en och samma person ges olika efternamn i olika medlemsstater. Det är inte fråga om olika efternamn, utan snarare om förekomsten eller frånvaron av en adelstitel, som komplement till efternamnet. Denna titel anger en viss social status och är skild från efternamnet, som ensamt är det som faktiskt identifierar personen. Det finns ingen risk för tvivel avseende personens

identitet eller om äktheten av handlingar som rör henne, vare sig de innehåller en uppgift om denna adelstitel eller ej.

50 Den slovakiska regeringen har anfört att enligt de österrikiska och tyska bestämmelserna om internationell privaträtt bestäms en persons namn av lagstiftningen i den stat i vilken denna person är medborgare. Det följer av internationella konventioner i vilka Förbundsrepubliken Tyskland är part att för- och efternamnet i princip bestäms av lagstiftningen i den stat i vilken personen är medborgare, och att en stat som anslutit sig till konventionen är skyldig att motsätta sig ändring av efternamn på medborgare i en annan konventionsstat om dessa inte även är medborgare i den förstnämnda staten.

51 Europeiska kommissionen anser att det förhållandet att delar av ett namn, som lagligen förvärvats i en annan medlemsstat än den i vilken den berörde är medborgare, inte erkänns strider mot artikel 21 FEUF. Omständigheten att en unionsmedborgare som har utövat sin rätt att fritt röra sig i medlemsstaterna inte i sin ursprungsstat får bära det efternamn som vederbörande lagligen förvärvat genom en adoption i en annan medlemsstat är i princip oförenlig med den grundläggande juridiska status som unionsmedborgarskapet utgör för medlemsstaternas medborgare. Det kan emellertid inte uteslutas att det kan finnas särskilda skäl som kan motivera en begränsning av den fria rörligheten för personer i ett sådant fall som det förevarande.

Domstolens svar

52 Det ska inledningsvis erinras om att en persons namn är en del av dennes identitet och privatliv, som ska skyddas enligt artikel 7 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Även om det inte

uttryckligen nämns i artikel 8 i denna konvention, rör en persons namn i lika hög grad dennes privatliv och familjeliv, då namnet är ett sätt att identifiera personen och att knyta denne till en familj (se, bland annat, Europadomstolens dom av den 22 februari 1994 i målet Burghartz mot Schweiz, serie A nr 280-B, s. 28, § 24, och av den 25 november 1994 i målet Stjerna mot Finland, serie A nr 299-B, s. 60, § 37).

53 En nationell lagstiftning som missgynnar vissa nationella medborgare endast på grund av att de har utnyttjat rätten att fritt röra sig och uppehålla sig i en annan medlemsstat, utgör en begränsning av de friheter som tillkommer varje unionsmedborgare enligt artikel 21.1 FEUF (se, bland annat, domen i det ovannämnda målet Grunkin och Paul, punkt 21, dom av den 4 december 2008 i mål C-221/07, Zablocka-Weyhermüller, REG 2008, s. I-9029, punkt 35, och av den 23 april 2009 i mål C-544/07, Rüffler, REG 2009, s. I-3389, punkt 73).

54 Av domstolens rättspraxis framgår att den omständigheten, att en person som har utövat sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i en annan medlemsstat är skyldig att i den stat i vilken han är medborgare bära ett annat namn än det som han redan erhållit och registrerat i den medlemsstat i vilken han är född och bosatt, kan utgöra ett hinder för utövandet av den i artikel 21 FEUF stadgade rätten att fritt röra sig och uppehålla sig i medlemsstaterna (domen i det ovannämnda målet Grunkin och Paul, punkterna 21 och 22).

55 I dom av den 2 oktober 2003 i mål C-148/02, Garcia Avello (REG 2003, s. I-11613), ansåg domstolen att det var oförenligt med artiklarna 12 EG och 17 EG att tillämpa en lagstiftning i en medlemsstat som medförde att en person tvingades att bära olika efternamn i olika medlemsstater. Domstolen konstaterade i det sammanhanget, som rörde barn som var medborgare i två medlemsstater, att en situation med olika efternamn kan ge upphov till allvarliga olägenheter både yrkesmässigt och privat. Olägenheterna kunde bland annat bero på att en medlemsstat i vilken personerna i fråga är medborgare inte tillerkänner handlingar rättsverkan om de har upprättats med användande av ett efternamn som är erkänt i en annan medlemsstat i vilken personerna i fråga också är medborgare. Personen i fråga kan också möta svårigheter bland annat

i samband med utfärdandet av intyg och utbildningsbevis på vilka det klart kan konstateras föreligga en skillnad jämfört med personens efternamn. Detta förhållande kan väcka tvivel beträffande personens identitet, äktheten av de framlagda handlingarna eller tillförlitligheten hos de uppgifter som de innehåller (se, för ett motsvarande resonemang, domen i det ovannämnda målet Garcia Avello, punkt 36).

56 Domstolen slog i punkt 24 i domen i det ovannämnda målet Grunkin och Paul fast att sådana allvarliga olägenheter kunde uppstå på samma sätt när det aktuella barnet är medborgare i endast en medlemsstat, men denna ursprungsstat vägrar att erkänna det efternamn som barnet har förvärvat i den stat där det har fötts och är bosatt.

57 Den österrikiska och den tyska regeringen har hävdat att förevarande mål skiljer sig från det ovannämnda målet Grunkin och Paul, på det viset att det sistnämnda målet rörde en vägran att i en medlemsstat erkänna ett namn i en form som lagligen registrerats av folkbokföringsmyndigheterna i en annan medlemsstat inom ramen för deras behörighet. Den situation som gav upphov till det målet hade uppkommit till följd av att fastställandet av namnet i födelse- och bosättningsstaten var knutet till bosättningsorten, medan det i medborgarskapsstaten var knutet till nationaliteten. Enligt den österrikiska och den tyska regeringen är däremot den materiella rätt som ska tillämpas i målet vid den hänskjutande domstolen endast den österrikiska rätten, enligt både de tyska och de österrikiska lagvalsreglerna.

58 Enligt samma regeringar var Kreisgericht Worbis således inte behörig, vare sig enligt tysk eller österrikisk rätt, att fastställa klagandens efternamn på det sätt som den gjorde, med hänsyn till att det efternamn som den fastställde stred mot österrikisk rätt i två avseenden, nämligen genom att det innehöll en före detta adelstitel och adelsmärket ”von” samt genom att en feminin form använts. Till skillnad från vad som var fallet

i det ovannämnda målet Grunkin och Paul har de olika nationella myndigheterna inte registrerat olika efternamn i folkbokföringsregistret. Den rättade registreringen i Österrike rörde följaktligen inte ett efternamn som giltigen tilldelats i en annan medlemsstat, utan ett namn som tilldelats av misstag, först av Kreisgericht Worbis, och därefter av de österrikiska folkbokföringsmyndigheterna.

59 Flera medlemsstater har hävdat att klaganden inte kommer att drabbas av några sådana avsevärda olägenheter till följd av att hennes efternamn har rättats i det österrikiska folkbokföringsregistret. Dels kommer hon inte att tvingas använda olika efternamn i olika medlemsstater, eftersom det namn som registrerats i det österrikiska folkbokföringsregistret hädanefter kommer att vara det namn som gäller oavsett omständigheterna, dels kommer den centrala, identifierande beståndsdelen i hennes efternamn – ”Sayn-Wittgenstein” – att behållas, och det finns därför inte någon risk för förvirring vad beträffar hennes identitet. Det är endast den icke-identifierande bestämningen ”Fürstin von” som kommer att strykas.

60 Enligt handlingarna i målet har klagandens namn registrerats i endast ett folkbokföringsregister, nämligen det österrikiska, och det är endast de österrikiska myndigheterna som kan utfärda officiella handlingar avseende henne, såsom pass eller ett intyg om medborgarskap. En ändring av det registrerade namnet kan således inte ge upphov till någon konflikt med folkbokföringsregistret, eller officiella handlingar av detta slag som utfärdats, i en annan medlemsstat.

61 Dessutom krävs det för ett stort antal vardagliga handlingar, både i det offentliga livet och i det privata livet, att identiteten kan styrkas, vilket normalt sker genom uppvisande av pass. Då klaganden endast är österrikisk medborgare är det endast de österrikiska myndigheterna som är behöriga att utfärda en sådan handling.

62 Det har emellertid vid förhandlingen uppgetts att klaganden under de femton åren från det att hon först registrerade efternamnet Fürstin von Sayn-Wittgenstein i Österrike till dess att beslutet att rätta det till Sayn-Wittgenstein meddelades har fått ett pass utställt i namnet Fürstin von Sayn-Wittgenstein av Österrikes konsulat i Tyskland. Enligt handlingarna i målet har klaganden dessutom fått ett tyskt körkort utfärdat i Tyskland, och bedriver där ett företag, som är registrerat i handelsregistret, under namnet ”Ilonka Fürstin von Sayn-Wittgenstein”.

63 Som generaladvokaten har anfört i punkt 44 i sitt förslag till avgörande är det troligt att klaganden har registrerats av de tyska myndigheterna som en icke-tysk medborgare bosatt i Tyskland. Det finns förmodligen även socialförsäkringsuppgifter om henne i Tyskland, för sjukförsäkrings- och pensionsändamål. Utöver sådana officiella registreringar av hennes namn har hon utan tvivel under de 15 åren mellan den första registreringen av hennes efternamn som ”Fürstin von Sayn-Wittgenstein” i Österrike, och beslutet att rätta namnet till ”Sayn-Wittgenstein”, öppnat bankkonton och ingått ännu gällande avtal, exempelvis försäkringar, i Tyskland. Hon har således under lång tid varit bosatt i en medlemsstat under ett visst namn, vilket bör ha lämnat många formella spår såväl i det offentliga livet som i det privata livet.

64 Vad slutligen gäller argumentet att rättelsen av klagandens namn inte medför problem i fråga om styrkande av hennes identitet på grund av att det endast är adelstiteln ”Fürstin von” som inte erkänns, konstaterar domstolen att uttrycket ”Fürstin von” i tysk rätt inte anses vara en adelstitel utan är en del av det i bosättningsstaten lagligen förvärvade namnet.

65 Namnet Fürstin von Sayn-Wittgenstein är således i Tyskland ett enda efternamn bestående av flera delar. På samma sätt som namnet Grunkin-Paul skilde sig från

namnen Grunkin och Paul i det ovannämnda målet Grunkin och Paul, är i förevarande mål namnen Fürstin von Sayn-Wittgenstein och Sayn-Wittgenstein inte identiska.

66 Om de två namnen tillämpas på en och samma person kan skillnaderna mellan dem emellertid ge upphov till förvirring och till olägenheter för klaganden.

67 Den omständigheten att klaganden måste ändra samtliga formella ”spår” av namnet Fürstin von Sayn-Wittgenstein i såväl det offentliga livet som det privata livet utgör således en allvarlig olägenhet för henne i den mening som avses i domen i det ovannämnda målet Grunkin och Paul, med hänsyn till att hon i sina officiella identitetshandlingar uppges ha ett annat namn. Även om ändringen, när den väl har gjorts, innebär att det inte kommer att föreligga någon diskrepans i framtiden, är det troligt att klaganden innehar och kommer att vara tvungen att visa upp handlingar som utfärdats eller upprättats före ändringen, i vilka det anges ett annat efternamn än det som anges i hennes nya identitetshandlingar.

68 Varje gång som klaganden, försedd med ett pass med namnet Sayn-Wittgenstein, ska styrka sin identitet eller sitt efternamn i Tyskland, där hon är bosatt, finns det följaktligen en risk för att hon kan behöva undanröja misstankar om osant intygande på grund av skillnaden mellan det rättade namn som anges i hennes österrikiska identitetshandlingar och det namn som hon sedan femton år använder i det dagliga livet, som erkänts i Österrike fram till rättelsen i fråga och som anges i de handlingar som upprättats beträffande henne i Tyskland, såsom exempelvis hennes körkort.

69 Domstolen har redan slagit fast att varje gång som det namn som används i en konkret situation inte överensstämmer med det som anges i den handling som uppvisas till styrkande av en persons identitet eller när olika namn är angivna i två handlingar som uppvisas samtidigt, kan en sådan divergens avseende efternamnet ge upphov till

tvivel avseende såväl personens identitet som äktheten av de handlingar som uppvisats eller avseende tillförlitligheten i de uppgifter som finns i dem (domen i det ovannämnda målet Grunkin och Paul, punkt 28).

70 Även om denna risk kanske inte är lika allvarlig som de allvarliga olägenheter som kunde befaras uppstå för det barn som var aktuellt i det ovannämnda målet Grunkin och Paul, utgör den konkreta risken, under sådana omständigheter som dem i målet vid den nationella domstolen, att en person på grund av en divergens avseende efternamnet kan bli tvungen att undanröja tvivel beträffande sin identitet, en omständighet som kan utgöra hinder för utövandet av den rättighet som följer av artikel 21 FEUF.

71 Ett beslut av myndigheterna i en medlemsstat att inte erkänna efternamnet, i dess helhet, på en medborgare i denna stat, såsom det har fastställts i en annan medlemsstat i vilken vederbörande är bosatt och vilket under femton år har varit registrerat i folkbokföringsregistret i den förstnämnda medlemsstaten utgör en begränsning av de friheter som tillkommer alla unionsmedborgare enligt artikel 21 FEUF.

Huruvida begränsningen av unionsmedborgarnas rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i medlemsstaterna är motiverad

Yttranden som har inkommit till domstolen

72 Enligt klaganden krävs det, för att undantaget avseende grunderna för rättsordningen ska vara tillämpligt, alltid att det finns en tillräcklig anknytning till den berörda medlemsstaten. I hennes fall saknas emellertid en sådan anknytning, eftersom hon alltsedan adoptionen är bosatt i Tyskland.

73 Den österrikiska, den tjeckiska, den italienska, den litauiska och den slovakiska regeringen har – för det fall domstolen skulle anse att beslutet att med tillämpning av lagen om avskaffande av adelskapet inte erkänna vissa delar av ett efternamn utgör ett hinder för unionsmedborgarnas fria rörlighet – gjort gällande att ett sådant hinder är motiverat av objektiva hänsyn och proportionerligt i förhållande till det eftersträvade syftet.

74 Den österrikiska regeringen har särskilt hävdat att de aktuella bestämmelserna syftar till att värna Republiken Österrikes konstitutionella identitet. Lagen om avskaffande av adelskapet är visserligen inte en del av den republikanska principen, som är en grundläggande princip i grundlagen, men är ett grundläggande beslut om att alla medborgare är lika inför lagen och att ingen österrikisk medborgare ska särskiljas genom bestämningar till namn i form av adelsmärken, titlar eller värdigheter, vilkas enda funktion är att särskilja den som bär dem och vilka inte har något som helst samband med deras yrke eller studier.

75 Den österrikiska regeringen anser att de begränsningar av de fria rörligheterna som eventuellt skulle följa för de österrikiska medborgarna av en tillämpning av de aktuella bestämmelserna således är motiverade, mot bakgrund av Republiken Österrikes historia och de grundläggande värderingarna i denna stat. De nämnda bestämmelserna begränsar dessutom, enligt den österrikiska regeringen, inte utövandet av rätten till fri rörlighet i större utsträckning än vad som är nödvändigt för att uppnå det nämnda syftet.

76 Den österrikiska regeringen har vidare hävdat att det skulle strida mot grunderna för rättsordningen att erkänna klagandens efternamn – den feminina formen av adoptantens efternamn – såsom det fastställts i Tyskland genom beslut av Kreisgericht Worbis av den 24 januari 1992. Ett sådant erkännande skulle strida mot grundläggande värderingar i den österrikiska rättsordningen, särskilt mot likhetsprincipen som stadgas i artikel 7 i grundlagen och som genomförs genom lagen om avskaffande av adelskapet.

77 Den tjeckiska regeringen har gjort gällande att även om, såsom följer av rättspraxis, skillnader mellan medlemsstaternas namnrätt kan ge upphov till ett åsidosättande av EUF-fördraget, är detta emellertid inte fallet i följande två situationer: när namnet innehåller en adelstitel som den aktuella personen inte får bära i den medlemsstat i vilken hon är medborgare och när namnet innehåller en beteckning som skulle strida mot grunderna för rättsordningen i en annan medlemsstat.

78 Den italienska och den slovakiska regeringen anser att om det skulle vara fråga om en begränsning av den fria rörligheten för personer, tjänar den ett legitimt syfte, nämligen att upprätthålla en konstitutionell norm som uttrycker en princip som ingår i grunderna för rättsordningen och som är av grundläggande betydelse i en republik. Det förhållandet att det inte går att registrera ett efternamn om de adliga delarna inte avlägsnas vilar på objektiv grund och är proportionerligt i förhållande till det eftersträvade syftet, då det är den enda möjliga åtgärden för att uppnå detta syfte.

79 Den litauiska regeringen anser i likhet härmed att när det är nödvändigt att skydda en stats grundläggande konstitutionella värderingar, såsom exempelvis det nationella språket, vilket är fallet vad gäller Republiken Litauen, eller de värderingar som är av grundläggande betydelse för rättsordningen eller för statens struktur, såsom är fallet vad gäller Republiken Österrike, måste den aktuella medlemsstaten själv kunna fatta det beslut som den finner lämpligast beträffande en persons efternamn och, i vissa fall, kunna rätta det namn som vederbörande erhållit i en annan stat.

80 Kommissionen har påpekat att namnet Fürstin von Sayn-Wittgenstein har förvärvats lagligen i Tyskland, även om detta har skett till följd av ett misstag. Detta namn har dessutom erkänts av de österrikiska myndigheterna, även om också detta skett på grund av ett misstag. Man måste dock också beakta lagen om avskaffande av adelskapet, vilken ska ses mot bakgrund av Republiken Österrikes konstitutionella historia och vilken utgör en del av den nationella identiteten. För att bedöma huruvida de syften som eftersträvas genom denna lag kan motivera begränsningen av den fria rörligheten för personer i ett sådant fall som det som är aktuellt i det nationella målet, ska det göras en avvägning mellan å ena sidan det konstitutionella intresset av att stryka de adelsrelaterade delarna av klagandens namn och å andra sidan intresset av

att bevara detta namn, som har varit registrerat i det österrikiska folkbokföringsregistret i femton år.

Domstolens svar

81 Enligt fast rättspraxis kan ett hinder för den fria rörligheten för personer vara motiverat endast om det grundar sig på objektiva skäl och står i proportion till det legitima syfte som eftersträvas med de nationella bestämmelserna (se dom av den 18 juli 2006 i mål C-406/04, De Cuyper, REG 2006, s. I-6947, punkt 40, och domarna i de ovannämnda målen Schwarz och Gootjes-Schwarz, punkt 94; Grunkin och Paul, punkt 29, och Rüffler, punkt 74).

82 Enligt den hänskjutande domstolen och de regeringar som har inkommit med yttrande i målet föreligger det ett giltigt objektivt skäl i förevarande fall, med hänsyn till lagen om avskaffande av adelskapet, som har grundlags rang och på detta område genomför likhetsprincipen, och till Verfassungsgerichtshofs praxis sedan år 2003.

83 EU-domstolen finner att lagen om avskaffande av adelskapet, såsom en del av den nationella identiteten och med hänsyn till Republiken Österrikes konstitutionella historia, kan beaktas tillsammans med den i unionsrätten stadgade rätten till fri rörlighet för personer vid den avvägning mellan legitima intressen som ska göras.

84 Det skäl som den österrikiska regeringen har åberopat med hänvisning till Republiken Österrikes konstitutionella situation ska förstås som ett åberopande av grunderna för rättsordningen.

85 Objektiva skäl avseende grunderna för rättsordningen kan motivera att en medlemsstat vägrar att erkänna en av sina medborgares efternamn, i en form som erhållits i en annan medlemsstat (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Grunkin och Paul, punkt 38).

86 Domstolen har vid upprepade tillfällen slagit fast att begreppet grunderna för rättsordningen (ordre public) ska tolkas restriktivt, när det används för att motivera ett undantag från en grundläggande frihet, varför dess räckvidd inte kan bestämmas ensidigt av varje medlemsstat utan kontroll från Europeiska unionens institutioners sida (se dom av den 14 oktober 2004 i mål C-36/02, Omega, REG 2004, s. I-9609, punkt 30, och av den 10 juli 2008 i mål C-33/07, Jipa, REG 2008, s. I-5157, punkt 23). Således kan undantaget avseende grunderna för rättsordningen med framgång åberopas enbart då det föreligger ett verkligt och tillräckligt allvarligt hot som påverkar ett grundläggande samhällsintresse (se domen i det ovannämnda målet Omega, punkt 30 och där angiven rättspraxis).

87 De särskilda omständigheter som skulle kunna motivera en tillämpning av begreppet allmän ordning kan dock variera från ett land till ett annat och från en tid till en annan. I detta avseende är det därför nödvändigt att tillerkänna de behöriga nationella myndigheterna ett utrymme för skönsmässig bedömning inom de ramar som fastställts i fördraget (se domen i det ovannämnda målet Omega, punkt 31 och där angiven rättspraxis).

88 Vad gäller målet vid den nationella domstolen har den österrikiska regeringen anfört att lagen om avskaffande av adelskapet utgör ett genomförande av den mer allmänna principen om alla österrikiska medborgares likhet inför lagen.

89 I unionens rättsordning eftersträvas onekligen ett upprätthållande av likhetsprincipen, i egenskap av allmän rättsprincip. Denna princip stadgas även i artikel 20 i stadgan om de grundläggande rättigheterna. Det råder således inget tvivel om att syftet att upprätthålla likhetsprincipen är förenligt med unionsrätten.

90 Åtgärder som begränsar en grundläggande frihet kan anses vara motiverade av skäl avseende grunderna för rättsordningen enbart om de är nödvändiga för att skydda de intressen som de avser att säkerställa och enbart om dessa mål inte kan uppnås genom åtgärder med mindre begränsande verkan (se domarna i de ovannämnda målen Omega, punkt 36, och Jipa, punkt 29).

91 Domstolen har i detta avseende redan slagit fast att det inte är absolut nödvändigt att den begränsande åtgärd som vidtagits av myndigheterna i en medlemsstat motsvaras av en uppfattning som delas av samtliga medlemsstater beträffande sättet att skydda den grundläggande rättigheten eller det aktuella legitima intresset, och att det förhållandet att en medlemsstat har valt ett annat skyddssystem än det som har antagits i en annan medlemsstat inte utesluter att bestämmelserna på området är nödvändiga och står i proportion till sitt syfte (se domen i det ovannämnda målet Omega, punkterna 37 och 38).

92 Det ska även erinras om att unionen enligt artikel 4.2 FEU ska respektera medlemsstaternas nationella identitet, i vilken även ett republikanskt statsskick ingår.

93 Det framstår i förevarande fall inte som oproportionerligt att en medlemsstat försöker säkerställa att likhetsprincipen uppnås genom att förbjuda sina medborgare att förvärva, inneha eller använda adelstitlar eller adelsmarkörer som kan få andra att tro att personen i fråga innehar en sådan titel. Genom att vägra att erkänna de adelsrelaterade delarna av ett sådant namn som klagandens förefaller de österrikiska folkbokföringsmyndigheterna inte ha gått utöver vad som är nödvändigt för att säkerställa att det eftersträvade grundläggande konstitutionella syftet uppnås.

94 En vägran av en medlemsstats myndigheter att erkänna efternamnet, i dess helhet, på en medborgare i denna stat, såsom det har fastställts i en annan medlemsstat, i vilken personen i fråga är bosatt, i samband med att vederbörande blev adopterad, i vuxen ålder, av en medborgare i denna andra medlemsstat, kan således inte anses vara en åtgärd som omotiverat begränsar unionsmedborgarnas rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i medlemsstaterna, när efternamnet innehåller en adelstitel som inte är tillåten i den förstnämnda medlemsstaten enligt dess konstitutionella rätt.

95 Den ställda frågan ska således besvaras enligt följande. Artikel 21 FEUF ska tolkas så, att den inte utgör hinder för att myndigheterna i en medlemsstat, under sådana omständigheter som dem i förevarande fall, vägrar att erkänna efternamnet, i dess helhet, på en person som är medborgare i denna stat, såsom detta namn har fastställts i en annan medlemsstat, i vilken nämnda person är bosatt, i samband med att personen i fråga i vuxen ålder adopterades av en medborgare i denna andra medlemsstat, när efternamnet innehåller en adelstitel som inte är tillåten i den första medlemsstaten enligt dess konstitutionella rätt, under förutsättning att de åtgärder som dessa myndigheter vidtagit i detta sammanhang är motiverade av skäl avseende grunderna för rättsordningen (ordre public), det vill säga att de är nödvändiga för att skydda de eftersträvade intressena och står i proportion till det legitima syfte som eftersträvas.

Rättegångskostnader

96 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

Artikel 21 FEUF ska tolkas så, att den inte utgör hinder för att myndigheterna i en medlemsstat, under sådana omständigheter som dem i förevarande fall, vägrar att erkänna efternamnet, i dess helhet, på en person som är medborgare i denna stat, såsom detta namn har fastställts i en annan medlemsstat, i vilken nämnda person är bosatt, i samband med att personen i fråga i vuxen ålder adopterades av en medborgare i denna andra medlemsstat, när efternamnet innehåller en adelstitel som inte är tillåten i den första medlemsstaten enligt dess konstitutionella rätt, under förutsättning att de åtgärder som dessa myndigheter vidtagit i detta sammanhang är motiverade av skäl avseende grunderna för rättsordningen (ordre public), det vill säga att de är nödvändiga för att skydda de eftersträvade intressena och står i proportion till det legitima syfte som eftersträvas.

Underskrifter